

Regeringen blundar för konstens roll som ekonomisk drivkraft

Konstlivet bestraffas av det svenska skattesystemet samtidigt som övriga Europa ser konsten som en av de viktigaste källorna till innovationskraft och tillväxt i hela ekonomin. Sveriges globala konkurrenskraft är hotad utan ett levande konstliv som stödjer den allt snabbare omställningen från tillverkningsindustri till kreativa näringar. Professor David Throsby, en av världens främsta forskare på sambandet mellan konst och ekonomisk tillväxt beskriver problematiken vid ett symposium på Konstakademien.

Flera nya rapporter från EU-kommissionen de senaste åren pekar på att synen på konstens och kulturens roll för den ekonomiska tillväxten är i förändring i Europa.

I rapporten *"Entrepreneurial Dimension of the Cultural and Creative Industries"* från 2011 tillsammans med studien *"Economy of Culture in Europe"* som kom för några år sedan fastslår författarna att kulturen har en kraftigt underskattad betydelse för den ekonomiska tillväxten i dagens och framtidens Europa.

Rapporterna visar bland annat på att kultursektorn i Europa redan för några år sedan omsatte drygt **tre gånger** så mycket som den samlade europeiska bilindustrin och gapet har vuxit sedan dess.

Vid ett symposium på Konstakademien den 13 november talar professor David Throsby, en av världens främsta forskare på sambandet mellan konst och ekonomisk tillväxt, om betydelsen av ett levande konstliv för välfärdsutvecklingen.

Professor Throsby, som är nationalekonom vid *Macquarie University*, Sydney och rådgivare till Världsbanken OECD, FAO och UNESCO, menar att konstnärerna genererar avgörande idéer som stimulerar den ekonomiska tillväxten. Idéer som först sugts upp av de kreativa näringarna som film, litteratur, fashion, musik och formgivning och som vidare sprider inspirations- och innovationskraft i hela den övriga konkurrensutsatta ekonomin.

Det är därför hög tid för regeringen att ta sitt ansvar för en seriös blocköverskridande politik som tar konst och kultur på allvar som ekonomisk drivkraft för ökad konkurrenskraft, tillväxt och välfärd.

Vi efterlyser därför tre avgörande skattereformer som ger konstlivet en chans att bidra till den ekonomiska tillväxten.

För det första diskrimineras svenska konstnärer och gallerister svårt av skattesystemet som fortfarande inte tillåter företag att göra skattemässig **avskrivning på nya konstnärliga alster**. Redan 2002 införde Danmark skattemässig avskrivningsrätt för företag på samtida konst tillsammans med en rad andra reformer på konstområdet.

Reformerna har bidragit till att positionera Danmark som en framgångsrik aktör på den miljardmarknad som den internationella konstscenen utgör idag. Sverige behöver en liknande reform som likställer konstnärer och gallerister med alla andra vanliga yrkesutövare vars varor och tjänster redan är avskrivningsbara för företagen.

För det andra behövs en enhetlig **kultur moms** som inte tynger konsten med högre moms än för andra kulturyttringar, som t.ex. litteratur.

För det tredje efterlyser vi ett **konstavdrag** för privatpersoner vid köp av ny konst, som ger konstlivet samma möjligheter som bygg- och hushållssektorn fått genom Rot- och Rut-reformerna. Bevekelsegrunderna till Rot och Rut har varit att stimulera sysselsättningen hos utbildad och kvalificerad arbetskraft som haft en omvitnat svag ställning på arbetsmarknaden. Eftersom konstnärerna mycket väl passar in i den beskrivningen framstår konstavdraget som en nödvändig självklarhet. En rapport från Finansdepartementet förra året pekar dessutom på att dessa reformer långsiktigt finansierar sig själva genom varaktigt högre sysselsättning, ökade skatteintäkter och lägre transfereringsutgifter.

Konsten är en omistlig råvara i dagens och framtidens näringsliv där de kreativa näringarna i allt högre omfattning väntas svara för den ekonomiska tillväxten.

Hur länge ska regeringen fortsätta blunda för konstens roll som ekonomisk drivkraft?

Björn Wetterling
Ordförande Svenska Galleriförbundet